

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep

0030

Vår ref.: 22/01053-2

Deres ref.: 22/1295

Dato:05.07.2022

Høringsbrev

Høringssvar fra VID til BFD vedrørende forslag til ny forskrift om tilsyn med tjenester og tiltak til barn og unge i barnevernsinstitusjon m.m. («tilsynsforskriften»)

VID vitenskapelige høgskole støtter forslaget til ny forskrift om tilsyn med tjenester og tiltak til barn og unge i barnevernsinstitusjon oppfølging av barn på institusjon. Forskriften skal erstatte dagens tilsynsforskrift *Forskrift tilsyn med barn i barneverninstitusjoner for omsorg og behandling*. Forslaget til ny tilsynsforskrift viderefører i stor grad innholdet i dagens tilsynsforskrift. Samtidig er det i utkastet til ny forskrift foreslått en del språklige, strukturelle og begrepsmessige endringer.

VID støtter og mener det er av stor betydning at departementet etter en samlet vurdering har kommet til at dagens krav til regelmessige stedlige tilsyn bør videreføres, jf. forslag til ny § 5 første ledd. Det vil si at Departementet foreslår at statsforvalteren fremdeles skal gjennomføre minst to stedlige tilsyn i omsorgsinstitusjoner og i omsorgssentrene hvert år. Når det gjelder institusjoner som tar imot barn på grunnlag av §§ 4-4, 6-1 og 6-2, foreslås at det fremdeles skal føres stedlig tilsyn minst fire ganger hvert år. Departementet foreslår at det samme skal gjelde for institusjoner som er godkjent for å ta imot barn med vedtak etter bestemmelsen om menneskehandel.

I punkt 7.2.4 om «Meldt eller uanmeldt tilsyn» har Departementet ikke foreslått å videreføre dagens regulering av hvor mange av de faste stedlige tilsynene som skal være meldt eller uanmeldt. Bakgrunnen for dette er at det kan være naturlig at Statens helsetilsyn som overordnet tilsynsmyndighet gir statsforvalterne nærmere føringer om dette som en del av sin styring av hvordan tilsynet skal gjennomføres. VID har forståelse for denne argumentasjonen, men minner også om at institusjonskulturer kan være svært lukkede og lokale og at det derfor kan være uheldig å «glemme» betydningen av å komme uanmeldt og også se nøye på institusjoner hvor «alt er stille og rolig».

Punkt 7.2.5 omhandler Informasjon til barn om tilsynet. Departementet foreslår at det presises i bestemmelsen at statsforvalteren skal sørge for at det enkelte barn gis tilstrekkelig og tilpasset informasjon om tilsynet, herunder at barnet kan ta kontakt med statsforvalteren også

utenom regelmessige tilsynsbesøk. VID understreker at dette er et særdeles viktig punkt og at det er komplisert å sikre at barn får informasjon. Hva som ligger i begrepene «tilstrekkelig» og «tilpasset» informasjon om tilsynet bør derfor vies særlig oppmerksomhet.

Høring av forslag til ny forskrift om oppfølging av barn på institusjon

VID støtter i sin helhet høringsnotatet, men har noen kommentarer vedrørende uklare begreper og presiseringer:

Departementet foreslår i § 3 annet ledd at barnevernstjenesten må ha regelmessig kontakt med barnet, og tett kontakt hvis barnets situasjon tilsier det. Dette er en presisering av barnevernstjenestens plikt til å opprettholde en relasjon med barnet gjennom hele institusjonsoppholdet. Kravet følger av ny barnevernslov § 10-19.9 Det vises også til Prop. 169 L (2016-2017) som omhandler oppfølging av barn ved opphold på institusjon etter dagens barnevernlov §§ 4-24 og 4-26 (ny barnevernslov § 6-1 og 6-2).¹⁰ I proposisjonen er det presisert at barnevernstjenesten må samarbeide med barnet så langt som mulig, og at barnet har rett til å medvirke. Oppfølging skal være løpende, og forutsetter regelmessig kontakt med barnet. Med "kontakt" menes ulike former for verbal og skriftlig kommunikasjon, som telefon, SMS, videomøter, e-post o.l. Det må vurderes konkret hvor ofte barnevernstjenesten skal ha kontakt med barnet, **men departementet legger til grunn at det bør være relativt hyppig kontakt mellom barnevernstjenesten og barnet (VIDs utheving).**

VIDs kommentar er at begrepet «**relativt hyppig**» er et **upresist begrep** som kan tøyes og tilpasses barnevernstjenestens ressursituasjon og også hvordan barnevernstjenesten konstruerer og fortolker det enkelte barnets situasjon og behov, samt hvor behagelig/ubehagelig det er å faktisk ta kontakt med barnet. VIDs spørsmål er derfor om «relativt hyppig» i realiteten endrer så mye på det problemet som i lang tid har eksistert knyttet til kontakt mellom barn og barnevernstjeneste.

I høringsbrevet står det videre: «Det er viktig at det tas høyde for at det i perioder kan være behov for tettere dialog, mens barnet andre ganger ikke har behov for eller ønske om tett dialog. Barnevernstjenesten må være fleksibel og kunne tilrettelegge for dialog på flere plattformer. Det må avtales med barnet hvordan kontakten med kontaktpersonen skal være. Det er viktig at barnet får uttale seg om hvilken kontakt det ønsker, både med hensyn til hyppighet og kommunikasjonsform, se forslag til § 3 annet ledd annet punktum. Noen barn vil foretrekke videosamtaler, andre vil foretrekke SMS. Alle barn er forskjellige, og det må tilstrebes at kontakten med barnet skjer på barnets foretrukne måte og med barnets ønskede hyppighet».

VID mener at maktforhold mellom voksne og barn her ikke gis tilstrekkelig oppmerksomhet. Trass i gode refleksjoner, kan disse valgene likevel bli på de voksnes premisser. Om voksne kjenner ubehag kan det f. eks være lettere å tenke at SMS er greit, uten å vurdere om dette på sikt er et gode for barnet. Kontaktform må mao problematiseres og vil kunne avhenge av hva som faktisk er mulig og ønskelig i den enkelte barnevernstjenesten.

Vedrørende minstekrav til besøk

I høringsnotatet står det at Departementet finner det vanskelig å fastsette et treffende minimumskrav til antall besøk. På denne bakgrunn vurderer departementet at det ikke bør foreslås et minimumskrav til antall besøk, men foreslår i stedet å stille krav til hva som er en «**kvalitativt god oppfølging**».

VID mener «kvalitativt god oppfølging» er et upresist begrep og foreslår å regulere et minstekrav for å sikre at barn på institusjon får et gitt antall besøk i løpet av året. Et treffende minimumskrav til antall besøk bør være fire besøk hvert år.

Med vennlig hilsen

Mona-Iren Hauge
Dekan

Elisabeth Fransson
Professor

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten håndskrevne signaturer.